

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

A demokratia.

Irta: Dr. Kőszegi Armand.

A demokrátiáról ne papoljanak nekem cifra szóval, nagy fennen a mai lármás apostolok. Munkájuk az én szememben ma hiábavaló, meddő erőlködés és általán fonák. Csak a felséges Uristen tehetette meg sok-sok ezer évvel ennek-előtte, hogy egyetlen „Legyen!” szavára előállt a világosság és levegő az ősgomolyból (mert tudni kell, hogy semmiből még az Isten sem teremtett). Anyaszülte gyarló ember az Istent ne utánozza semmiben. Mert a demokratia, a kormányzati rendszer e leghatalmasabb erőforrása az egyetemes állami és társadalmi életnek époly szerves fejlődése, mint a fa elvetett magjának a gyümölcs. A magból, hogy gyümölcsöt hozhasson, előbb gyenge csemete kél a melengető föld kebeléből, mely időjárta megszálalodva, terebélyessé válik, rügyezni kezd, sorra fakadó rügyeiből levelet hajt rendiben, aztán virágot, s csak a virágból leszen a gyümölcs, a mit megehetünk, s a miért a magot a serény elvetette. De hogy mindez végbenjen, ehhez három tényezőnek kell meglennie és közremunkálnia: talajnak, hévségnek és jó szerencsének.

A politikában ez: a közműveltség, az áldozatkészség és a vagyonosodás, a mi voltaképen háromegy.

Nem úgy, uraim, tisztelt Vázsonyi Vilmos ur, s nagyságos Sümegi és Kardhordó Árpád ur, — (egész Magyarországon ez a három ur utazik „demokráciában”), mielőtt szerteröpitenék Lassale és Schultze-Delitsch tanain megrészegedett lelkük flosculusait, elébb vegyék elő és olvassák Magyarország történetét.

Mi volt Magyarország története végiglen 1000 esztendőknél?

Egy maroknyi nép soha nem szűnő véres harca törökkel-tatárral, ősi juszainkat rabló osztrák zsoldosokkal, közből veszekedett vallási marakodások, a menybéli üdvösségünkért egymásnak darabolása és mindenkép való rontása, tenger vérnek kiontatása Pázmány Péter és Alvinczy uraimék fene káromkodásai folytán.

Hát még továbbad az a sok-sok gravamen, tenger frázis, articulatus és nota, hogy kinek feje, kinek jószága vétessék, kinek mindakettő. Hisz tele vagyunk vele ékes deáksággal íródva a

mi hires, nevezetes „Jus Tripartitum“-unk.

Placetur így . . . placetur úgy!

De a menykőbe! Hol egy szerves alkotás is, egy az egész népet által-fogó, az ölelkező évek végtelen sorozatára kiható, üdvösséges instituczió, az állami lét anyagi forrásainak fejlesztése avagy csak föllelése? Hol a népvagyon emelése, egy közgazdasági politika, mely célját tudó és foganatos egyben, hol? — Sehol, sehol! Mágnásaink, a kik tehetek volna valamit ebben — mintha nem is magyar méhből szakasztattak volna ki, megtagadták magyar mivoltukat, Bécsbe szegődtek a németiséghez, annak a pogány nyelvén gajdoltak, annak a lányaira és lovaira fecsérték ezernyi ezer jobbágyaik véres verejtékin garmadába gyűlt kincses jószágukat.

S a papok?

Nem a protestánsok — dicsőség nevüknek — mert azok a legujabb idők beálltaig közönségesen nem tartattak papoknak, hanem csak prédikátoroknak, lévitáknak, mi egyébnek. — Hát a papokat, a reverendás cosmopolitákat, kik folyton Róma felé sandítanak, mindvégig csak egy darab föld érdekelte szegény hazánk földéből, az, a melyikből a tizedük került elő.

Nép, az nem volt, csak jobbágy. Akár agyon is üthetted, a hol előtaláltad, ha a legutolsó hét szilvafás nemes voltál is vagy bocksoros, csak kifussa a vérdijra.

Jobbágy az nem ember, ha pedig ember — azt a katufrékomát — van elég belőle, jut is, marad is a fajtajából.

Mért nem született egri püspöknek! — Így a vármegye, s tovább pipált — mert örök életében nem tett az egyebet — csak pipált, meg legfeljebb ha néha-néha restaurált, mikor is ittanak nagyokat. Egyébként nem történt semmi.

Így éltünk 800 éven át a rendiség szégyenletes nyüge alatt.

Ipar. Az volt, de csak annyiban, mert a banderális hadfiak cifra gomb és sujtás hijján, rezes fringia, tarsoly és taréjos sarkantyus sárga csizmák nélkül csak nem mehettek az ellenség elejébe. Atyafiságos lakodalomra nem öltözködnek ki úgy ma, olyan módosan, olyan ünneplőbe, mint akkortájt a háboruba. Hát volt is — ahogy dukált — egy ezéh, a ki zsinórverő, a más meg

varga, ötvös, fegyverkovács, ki micsoda.

Hát a kereskedelem?

Megvetett és becsstelen személy volt az, a ki avval foglalatostkodott, vagy még annál is alabbvaló — zsidó, — a ki félve adogatta el jó dénáróért tornyos Bécsből, Frankfurtból, Nagy-Lengyelországból hurczolt drágaságos portékáit, gyöngyös pártát, ékes násfát, arannyal, ezüsttel körülteremtettézt köszöntyüket, s mindent, mi ékességre való s gazdagságot adó.

Magyar ember, magyar nemes csak nem kereskedik, nem csereberél! Arra való a görhes zsidó! — Így szóltak vala az ősök, s meghuzódtak tornáczos kuriájukba.

Egy szó mint száz. Állami életünk — ha bármi sekély és nyavalyás is — a szó tulajdonképeni értelmében csak 1848-ban kezdődik. Aztán jön egy nagy setétség Bach-hal és Schmerlinggel. — Hogy egy kissé megint derengett a magyarra 1867-ben a königgráczai háttöltők jóvoltából, s az ilykép megpuhitott alkotmány-szeretet kegyelme folytán hozzáláthatott törvényhozásunk a nagy munkához. Ki is tett magáér emberségesen, özönével árasztván asok törvényt — ilyen adó, olyan adó, nemzeti jutalmak, ki legyen a lánygyerekek Istene, ki a fiuké, — s mindez temérdek disputával. Aztán jön egy nagy pénzügyi omlás-bomlás a rendszer nélkül, eszeveszett módon összehalmozott adók miatt, egy tuczat rossz miniszter bukása.

Járni tanuló, nagy betegséget állt szegény nemzetünknek akkor egy erős és önzetlen lélek vezetésére lett volna szüksége, s ekkor, mintha minden poklok gonoszai ellenünk esküdtek volna, a zavaros ár iszapos mélyéből felvetődik Tisza Kálmán, az új Magyarország legnagyobb istencsapása, ki kortestörvényeivel, főispánjaival és az immoralitás minden undok nemével csinált hazánkban egy osztrák kolóniát, rajta egy rakás hitbizományyal és szeszgyárral, mert pálinka nélkül nincs részeg választó, részeg választó nélkül nincs mamelek követ. Ugy-ugy! Ez a mi alkotmányunk! Ez a mi hires demokráciánk! Vakulj magyar! . . .

Hónapokon át disputálunk egy-egy üres budget-törvényen. Megjön a polgári házasság is — a kicsiny egér kedvéért óriási vajudásba esnek a hegyek. Négy évig veszekednek rajta tét-

lenül, nem épen barátságosan emlegetve egymás szentjeit, mialatt a nemzet legvitálisabb érdeke, ipara, kereskedelme, helyes adóreform bitang jószág, miről egy árva szó sem esik az ország tanácsában.

Aztán jön Bánffy és az özönviz, quótával és még több adóval, nyomában Széll Kálmánnal, a ki állítólag a Deák Ferencz hagyományain nevedett.

Nem hiszem. Amha igaz, akkor csak Deákra nézve szégyen, mert ő bölcs és okos volt. Ez a jeles férfiú ugyanis alighogy belefogott, sippal dobbal hirdetett s egy egész bérencz sajtó által támogatott politikájába, iziben rendeletet bocsátott ki az *y*-os nevek védelmére. — Így esett aztán, hogy *dr. Szapáry* nevű lateinert most a bíróság elé hurezoltak — s nagy bracciummal szigorú ítéletben arra kényszerítették, hogy nevének ne csak a végét, de még az elejét is elvesse. És most csak *Czapár* lehet az, a kinek talán még a tízedik öse is Szapáry volt, szegény Czapár! De úgy kell neki! Miért nem született grófnak? Akkor lehetne *Szapáry* s ugyanolyan jogon aranygyapjút is hordana a nyakában, mint az amásik, a ki véletlenül grófnak született!

Ime, ez a mi demokratiánk, a hires. Most Széll Kálmán patentirozza a „törvény, jog és igazság“ firmája alatt.

A nép pedig szegényedik, egyre szegényedik, s a honfentartó elem nap-nap után gyérül, s ezrivel vándorol jobb hazát keresni Amerikába, hol kevesebb a frázis, de több a pénz és kenyér. Abauj-, Szepes, Sáros, Zemplén megyékben már egész járások és falvak néptelenek, a földek parlagon hevernek, az itthonmaradtak éhhalállal küzdenek. Arrajártamban ez idén ettem kenyérükből, s a könnyem kicsordult. Eh!

Adjatok előbb a népnek ipart, kereskedelmet, hogy vagyona tegyen szert! Az majd meghozza a demokratiát. Mert minden elvnek nyomatékát, érvényesülésre való erejét a pénz adja meg, s nem a csillogó frázisok. Egy koldus, szegény, vagyontalan nép a politikai jogok gyakorlásában nem részesedvén, csak kihasználtnak, voltaképen nem egyéb, mint egy merő nullákból összerótt számsor, melynek elejéről hiányzik az a számjegy, melytől értékét nyerhetné.

És ebben rejlik az 1848-iki törvényeknek, mint minden lázas forradalmi alkotásnak a kiáltó hazugsága, kimondván ezek nagy fennen a népre nézve a polgári jogok egyenlőségét, a nélkül hogy ennek a garanciáját is létesítene, a vagyoni képességet. Fölállítja mint lehetőséget a népnek a törvényhozó és kormányzati hatalomban való érvényesülését, de a nélkül, hogy egy helyes közgazdasági politika kezdeményezését csak meg is kísérlene.

A népnek vagyona kell s a mi ezt előteremtheti, ipar és kereskedelem. De fizessük ám a tanítókat is, a kiktől az írni és olvasni tudók száma függ. S akkor, ha majd lesz annyi gyárkémény, mint most kaszárnya és klastrom, annyi

telkes gazda, mint most rangbeli címeres léhűtő s annyi írni, olvasni tudó, mint most analphabéta — akkor, de csakis akkor, évtizedek múlva — beszélhetünk majd a demokratiáról. — Addig a demokratiáról szavalni époly esztelenség, mintha valaki azt állítaná, hogy gyermeke van, holott asszony-személylyel még sohasem volt dolga.

A demokratia pedig — hiszem — meg fog születni, de sajnos, el is enyészik menten, mint a fájáról rohadtan lehullott tulérett gyümölcs, mely pusztulásának okozóját, a férget, már fejlődésének elején magában rejté.

Hiszen látjuk, Észak-Amerika hazája a demokratiának, a legigazabbnak — se cím, se rangkülömbőség. És mi lett belőle? Nehány száz milliomos aristokratijája. — A nép ott is agyonradolgozza magát, panaszkodik és sztrájkol, a választásokon megfizetteti magát, mint a birkát — a gyapjáért. Aranypárt és ezüspárt. A melyeknek több a pénze, az győz. A fehér házba az juthat be, a kít a milliomosok akarnak. De a köztársaság elnöke is csak az lehet, a ki előbb Jay Gould urnál tiszteleg vagy valamelyik mistress Vanderbilttel vált előbb barátságos „hand sake“-t.

Ápertén szólva, ha valaki most azt kérdené tőlem: Mi hát tulajdonképen a különbség mostani állapotaink és a vágyott demokratia közt, csak azt mondhatnám, hogy még eddig választási czélokra csak 3 millió kellett egy fecsegő banda összehozására, a demokratia mellett majd 30-szor annyi kell s a választottak akkor sem lesznek okosabbak vagy jobbak, mint a maiak.

Éhenhalni is csak annyian fognak, mint most, most mindig kevesebb a kenyér e földön, mint a mennyi éhes gyomor korog.

A nép! a nép!

Eh, a nép viasztábla, melyre ügyes demagógok stylusa, a mit akar, azt írhat be, s azt is ír rendszerint, a mi saját önző czéljaik elérésére alkalmasnak tetszik.

Catilinától — Vázsonyi Vilmosig a népnek mindig voltak álmai, de sohasem volt elég — kenyere.

Ez a dicsérete, de sirverse is a demokratiának! . . .

Az apostolok pedig beszéljenek, a mit akarnak. A cifra szólamokat beveszi a nép, mint a szomszár föld a sebes esőt, ám a gondolkozó elméje a tényekből vonja le a maga — kérlelhetlen törvényeit.

A miskolci szabadelvű párt szervezkedik.

A miskolci szabadelvű párt márczius hóban nagy szervezkedő gyűlést tart, a mikor fenállásának huszonöt éves jubileumát is megünnepli. Azt gondoljuk, hogy ezen az ünnepélyen a pártnak huszonöt éves történetét is fel fogja valaki olvasni. Kíváncsiak vagyunk erre a történelmi munkára; jóllehet ennek a hosszú, negyedszázados multnak eseményeit mi is nagyon jól ismerjük. Szemünk láttára folytak le a pártnak nagy fegyvertényei, melyekhez az alkotmányos sza-

badság és népjog eltiprásának szomorú emlékei fűződnek. Ha a szabad akarat elnyomásának, a lélekvásárlásnak és egyéb politikai bűnök orgiájának emlékét ünnepelni, dicsőíteni lehet; akkor szabadelvű polgártársaink csak hadd ünnepeljenek. A ki a „jog, törvény és igazság“ alapján áll, az nem ünnepelheti meg azt a szomorú időszakot, melyben egyebet sem csináltak, mint éppen a jogot, törvényt és igazságot taposták a sárba. Szabad gondolkozású polgár az ilyen mult fölött csak bűnbánati érzelmekkel kesereghet, de örülni, nem örülhet.

Ne is dicsekedjenek Önök, t. szabadelvű polgártársaink, ezzel a gyászos multtal, hanem szánják, bánják eddig elkövetett bűneiket s térjenek a jog, törvény és igazság ösvényére. Tegyenek szent fogadást, hogy jövőre csakis elveket és tiszta eszközöket visznek a képviselőválasztások küzdelmébe és hogy zászlóikat minden szennytől és piszoktól megőrzik. Fogadják meg, hogy ezután senkit sem megfélemlítéssel, sem erőszakkal egyéni meggyőződésüktől el nem tántorítanak; senkit gyalásatos Judás-pénzzel meg nem vesztegetnek. Ha azután így, tiszta fegyverekkel, jönnek ellenünk a választási harcba; akkor mi önökre mint nemesen küzdő ellenfelekre tisztelettel fogunk tekinteni; harag és fölháborodás nélkül állunk önökkel szemben akár győzünk, akár elbukunk.

Szervezkedjenek tehát önök a nagy és nemes küzdelemre, melynek ideje előre láthatólag nemsokára be fog következni de, — ne jubiláljanak! (—t.)

Iparpártolás és az iskolák. A helybeli iskolák egymásután kezdenek sorompóba lépni a hazai ipar érdekében. Az ev. ref. főgimnázium tanári kara a napokban kimondotta, hogy a növendékeknek jövőre csak magyar rajz- és neszereket szabad használni s ime, máris követi a jó példát a felső kereskedelmi és polgári iskola tanári kara. A nevezett testület ugyanis Gálffy Ignác igazgató indítványára szintén hasonló indítványt hozott és kimondotta, hogy az idegen író- és rajzeszközök használatát márczius 15-én tul nem engedi meg.

Hátra van még a katolikus gimnázium, a felső leányiskolák és a népiskolák sorakozása. Hiszük azonban, hogy ezek is ma-holnap követik a szép példát, mert hiszen ezeknek az intézeteknek az igazgatói szintén jó magyarok. Reméljük, hogy jövő szá-munkban a még hátralévő intézeteknek a sorakozásáról is hirt adhatunk.

Hát az iparpártoló együletet mikor alapítjuk már meg? Ugy látszik, azok az urak, kiknek neve és befolyása elegendő lenne egy ilyen egyület megteremtésére; még az egyéni kényelmüket sem akarják felaldozni olyan fontos ügyért, mint a honi ipar és honi vagyona védelme. Ne csodálkozzunk, a közönség hitetlenségén, ha csak választások alkalmával fujjuk az alármat, egyébkor pedig mélységes közönybe burkolódzunk . . .

Abszurdumok.

Nincs az az abszurdum, a melynek létjogot nem adhatna a szokás és a megszokás. Ilyen és nem is a legújabb abszurdumunk az is, hogy mindenben és mindenütt a külföldre hivatkozunk. A helyett, hogy örülnénk

annak, amink van, szinte második természetünké vált, hogy ha a saját iparunk, kereskedelmünk vagy kulturánkról van szó, lemondóan sóhajtunk fel:

Hja, az angol kereskedelem, az nem ilyen; a német ipar más!

Ha az egyik ember a magyar irodalomról beszél, a másik bizonyára a francia literatúrát fogja magasztalni.

Pedig hát épen semmi okunk sincs magunkon sajnálkozni. Valljuk be, hogy az a rezignált sóhajtás képmutatásnál, alakoskodásnál nem egyéb. Ismerjük be végre valahára, hogy az utolsó 15—20 esztendő alatt ép eleget haladtunk arra, hogy a többi művelt államok között felemelt fővel megjelenhessünk.

Hála Istennek, ma már nem tévesztenek össze bennünket Ausztriával s ebben nagy része van a magyar irodalomnak.

Nincs ország, a hol aránylag annyi hírlap szolgálja a társadalmat, mint nálunk. Nincs az az irodalmi, politikai, társadalmi, közgazdasági arnyalat, a melynek külön orgánuma ne lenne. Az ország legféltreesebb zugába is eljut a nyomtatás, hogy magasztos hivatásának, a kultúra fejlesztésének eleget tegyen.

Ezer és ezer agy foglalkozik napjában a tudományos és szépirodalmi kérdésekkel, s hogy a lázas tevékenység nem meddő, amellet a könyvkereskedőink tanuskodhatnak legjobban. Egész nagy gárdáját a költőknek, szépíróknak és tudósoknak vallhatjuk magunkénak. És hogy nem hiába vagyunk nagyra velök: eléggé bizonyítja az a körülmény, hogy Jókai Mór gyönyörű regényei német, angol és francia nyelven is megjelentek. A nagy regényíró nem régiben kötött szerződést egy amerikai kiadóval. Mikszáth Kálmán bájos apróságából még II. Oszkár svéd király sem átalott lefordítani két kötetre valót. A mindig elegáns Herczeg Ferenczet, az ötletes Sipulust is ösmerik a külföldiek. Bródy Sándor erős realizmussal megírt elbeszéléseit majdnem az összes szláv nyelvekre lefordították. De menjünk tovább. Vámbéri Árminnak, a nagy orientalistának a nevét az egész tudós világ ösmeri. Fraknói Vilmosnak, Hegedűs Sándornak, Falk Miksának, György Endrének, Földes Bélának a neve sem ösmeretlen a külföldiek előtt. Ugy két évvel ezelőtt Herczka Tivadar dr. a jeles szociál-közgazdasági író „Das Freiland” czimén egy olyan könyvet írt, hogy egy-egy fél esztendeig egyébről sem beszéltek a nyugat, szociológiával foglalkozó tudósai.

Ezeket a neveket csak példaképen soroltuk fel, illusztrálni akarván, hogy minden téren meg van a magunk kiválósága. Természetesen egy légiót tesz azoknak a száma, a kik nekünk kedvesek, a kiket mi sokra tartunk, s a kiket térszűke miatt nem sorolhatunk fel. Csak egy melleleg említjük meg, hogy irodalmunk két ifju munkásának, Heltai Jenőnek és Makai Emilnek csak nem régiben aratott sikert egy-egy operett je; az előbbit angol, az utóbbit német színpadon fogják előadni.

E példákiból kiviláglik, hogy ösmerik és méltányolják a mi írónkat külföldön is.

Ezek elmondása után rátérhetünk az abszurdumra, a mi — azt hisszük — szintén magyar specialitás. Ez az abszurdum pedig az, hogy a mi könyvtárainkban csak elvéve találjuk meg az ujabban fejtűnt magyar írók munkáit. A külföld már rég ismeri őket, a vidék legföljebb a neveket hallotta.

És kik szoritják ki a vidéki könyvtárakból a magyar írók könyveit? A Ponson du Terrail-ok és Engéne de Sué k. Írók, a kiknek regényeit hazájukban épen semmire sem tartják. Mindenki tudja, hogy tisztán a pénzért dolgoztak. Azok, kik a magyar társadalmat, a magyar gondolkozást, a magyar történelmet dolgozzák föl regényeikben, azokat a mi vidéki könyvtárosaink kifelejtik a listából.

Igazságtalanok lennénk, ha nem ismernők

be, hogy a vidéki könyvtárakban akadunk magyar ember könyvére is. De kik ezek a magyar írók? A negyvenes évek poétái. A szabadságharc előtt élt belletristák dagályos stilsu beszélei. Ott vannak ezek a régi jó urak a poros polczokon. Nem olvassa őket senki.

De hát elvégre is itt az ideje, hogy egyszer már tisztán lássunk. Gondoljuk meg, hogy az idő halad. Az írás művészetének ma már mások a fortélyai, mint ötven esztendővel ezelőtt. Mások az olvasó követelményei. A nemzetek fejlődnek. Nekünk sem szabad elmaradni a világtól. Használjuk ki a kultúra e kitűnő segédeszközét, a népkönyvtárakat. Ne szégyeljük, hogy magyar könyveket olvasunk, mert a magyar írók műveit érdemes elolvasni.

Szabad koldulás Miskolczon.

— A főkapitány ur figyelmébe. —

Nincs az országban az a kis provinciális mezőváros, hol a lakosság olyan zaklatásnak lenne kitéve, mint Miskolcz városában.

Itt a koldusok egy idő óta egymásnak adják át a kilincset és a legszemtelenebbül zaklatják a lakókat. A kis, topronyos, szülőktől koldulásra kényszerített gyermekek egész regimentje jár házról-házra koldulni.

Papíroson, jól tessék megérteni, papíron tilos lévén városunkban a koldulás, a Fő és a Szemere utcában és a kapitány urak lakásán kevésbé alkalmatlanokodnak e nagyrészt dologkerülő csavargók, hanem a félre eső utcában napos látogatók s a zárt ajtókon egész uri bátorsággal becsengetnek. Hiszen tehetik, mert az ördög se akadályozza meg őket ebben. Rendört csak exponált helyeken lehet látni.

Ezek a posztok olyanok, mint az automata; egy bizonyos és meghatározott helyeken mozognak. Ezen túl akár egymást ölhetik az emberek, egy világért se lépnek.

A város utcáin rendörök nem czirkálnak s így a koldusok zavartalanul barangolják be az egész várost; a földolog, hogy a hol állanak, oda ne tévedjenek valahogy s meg ne szólítsák a rendört, hogy sziveskedjék őket a városházára bekísérni, mert hát koldulás közben egyetmást batorokodnak elemelni. Máskülönbön szabad a koldulás.

A város közgyűlési határozat — éppen annyi, mint a *portöröl rongyok kirázásáról, a járdákon való targoncázás, a kutyák szájkosárhordásáról*, stb. szóló szabályrendelet.

Irott malaszt. De minek is ne lenne irott malaszt; elég ha a jövedelmet hozó szabályrendeleteket hajtják végre. A koldulás Miskolczon szabad. Razziát a rendőrség csak a hireért tart, hogy tessék-lássék, ugy hébe-hóba, a mikor az alispán megbotránkosásának ad kifejezést, hogy tele van a város csirkefogókkal, gyanus egzisztenciákkal, mert az esténkint még a fűtecsán is szembeötlő. Tagadhatatlan, hogy a sok razzia még több munkával jár. A befogott csavargókat el kell toloncolni. Ki toloncolja el? Városunkban alig van husz szolgálattevő rendőr. Ezek nem érnek rá holmi toloncolásra. Ezek posztolnak, kézbesítenek és gorombáskodnak. Haj-haj! koldusul vagyunk mi, jó miskolczi urak.

Városi és megyei ügyek.

— A mező-csáthi vasut közgazgatási bejárása szerdán és csütörtökön megtörtént. A hivatott és érdekelt férfiak február hó 21-én délelőtt 10 órakor a Nyék-Ládháza vasutállomás felvételi épületében gyűltek össze. Jelen voltak: *Barthos* Andor miniszteri titkár, a ki mint elnök a tárgyalásokat vezette; Borsod vármegye közgazgatási bizottsága részéről: *dr. Tarnay* Gyula alispán, *Raisz* Ernő kir. főmérnök, a kir. államépítészeti hivatal főnöke; Miskolcz város képviselő

letében *Soltész Nagy* Kálmán kir. tan. polgármester, a Heő-szabályozási társulat részéről: *Melczar* Gyula nagybirtokos, igazgatósági elnök. Jelen voltak továbbá az államvasutak képviselőjében *Görgey* László üzletvezető, *Bene* György főmérnök, továbbá a kereskedelemügyi, a földmivélsügyi miniszterium küldöttei, *Feyér* Endre m. csáthi, *Buthy* Lajos miskolczi, *Vadnay* István sajtószentpéteri járási főszolgabírók, *Kubik* Béla országgy. képviselő, *Kozma* Elek törvényhatósági biz. tag, *Kubik* Gyula engedményes, *Dalmoki Nagy* Béla. *Papp* István nyéki földbirtokosok, s az érdekelt községek előjárói stb. *Barthos* Andor elnöki megnyitó beszédében kifejezte az összejövetel célját. Ezután *dr. Tarnay* Gyula alispán üdvözölte szívélyes szavakban a bizottság tagjait, s kívánt sikert működésükhöz. Az első nap Nyék, Poga, Heő-Keresztur, Heő-Szalonta és Szakáld községek tárgyalattak le az előjárósági tagok és a magánérdekelt jelenlétében és meghallgatásával. A tárgyalás simán folyt le, s a tervezett irányítás, továbbá a vizárkok, hidak és áttereszek kijelölése ellen sem a községi érdekeltség, sem a magánosok számbavehető kifogásokat nem tettek. A tárgyalás végeztével a bizottság tagjai s a jelen levő érdekelt gazdag lakomához ültek, melyen a vendégszerető házi gazdák tisztét magyar szívélyességgel *Kubik* Béla, a m.-csáthi választókerület országgyűlési képviselője, s *Kubik* Gyula mérnök, a vasut engedményese teljesítették. A második nap, február hó 22-én M. Csáth községében: Heő-Bába, Heő Papi, Nemes Bikk és Mező-Csáth községek kerültek tárgyalás alá, s a helyszíni bejárás végeztével a bizottság *Feyér* Endre főszolgabíró vendégszerető házában volt szívesen látott vendége. Megemlítjük, hogy az új vasut közvetlen a miskolczi indóházzal lesz forgalmi összeköttetésben.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Február 24. A d ösgyöri vas- és aczélgyári nőtlen alkalmazottak táncestélye a kaszinó nagyteremében.

Február 24-én Győre Alajos jutalomjátéka.

Február hó 25-én: A miskolczi kereskedők és kereskedő-ifjak együletének tisztújító közgyűlése.

Február hó 26-án: Árverés a gömöri pályaudvaron d. e. 9 órakor.

Márczius 1-én Révész Imre táncvizsgálója a Koronán.

Márczius hó 3-án. A miskolczi polgári dal-egyület táncszal egybekötött dalestélye a Koronán.

Márczius 17-én a miskolczi ág. ov. nőgyelet thea-estélye a koronán.

Naponta előadás a színházban.

Varajthy István.

Mélyen lesújtó gyászhir terjedt el szerdán reggel városunkban. A szomorú hír azt adta tudunkra, hogy *Varajthy* István építész, városunknak általánosan tisztelt és becsült polgára hirtelen és váratlanul meghalt. Senki sem akart ennek a megrendítő hírnak hitelt adni, mert hiszen *Varajthy* István csak pár nappal ezelőtt is teljes erőben és egészségben járt-kelt és munkálkodott közöttünk; ki hitte volna el, hogy egy ilyen életerős embert oly nagy hirtelenséggel letörhet a halál? ... A szomorú hír — fájdalom — valóban bizonyult! *Varajthy* István egy hirtelen támadt betegség kiszólitotta az élők sorából! Most, a mikor e sorokat írjuk, már ott fekszik csendesen a temetőben. Emléke azonban sokáig élni fog közöttünk, mert a ki ugy élt, annyi buzgalommal és önzetlen munkássággal küzdött és fáradozott a közügy terén, annak emléke nem enyészhetik el. Az ő munkáját és finomult izlését díszes paloták sok emberöltőn át fogják hirdetni városunkban! Az ő halálában gyásza

és vesztesége van tehát a közügyeknek. Mint városi képviselő az igaz, őszinte szót hirdette mindenkor; tiszta, szent meggyőződésének kifejezést adott bárkivel szemben is. De a legmélyebb gyász mégis annak a kis családnak jutott, melynek ő volt mindene s a melyet ő szeretetével és gondosságával melengetett. Gyásznak, mély bánatunk van nekünk is, mert ő benne a függetlenségi eszméknek és elveknek egyik derék harczo- sát, pártunk erős oszlopát veszítettük el... Az élete delén elhunyt férfit temetése tegnap délután impozáns részvét mellett ment végbe. Ott volt városunk társadalmi osztályának minden rétege, tanujelül annak, hogy az elhunytat mindenki oly igazán szerette, tisztelte és becsülte. A tiszta jellem és polgáréreny mintaképe szállott ő vele a sirba. Nemes szive fölött könnyű legyen a hant!

— **Vasúti lakoma.** A mező-csáthi vasút közigazgatási bejárását megelőzőleg e hó 20 án kedélyes társas vacsora volt a Korona-szálló éttermében, mely alkalommal, a házi gazdai tisztet *Soltész Nagy Kálmán* polgármester teljesítette. A lakomán *Barthos* Andor miniszteri titkár, dr. *Tarnay Gyula* alispán, *Görgey László* üzletvezető, *Raisz Ernő* kir. főmérnök, *Lichtenstein József*, *Radványi István*, dr. *Szentpály István*, *Adler Károly*, *Bulhy Lajos* és még számosan vettek részt.

— **Pénzügyintézetek nagyhete.** Városunk három pénzügyintézete tartja holnap, azaz e hó 25-én közgyűlést. A *Hitelintézet* és *Hitelbank* délelőtt 10 órakor, a *Takarékpénztár* délután 2 órakor. Reméljük, hogy ezek a pénzügyintézetek sem fognak megfélemlézni a Vidéki Hírlapírók országos szövetségének nyugdíj-alapjáról.

— **Szerkesztőségünköl.** Ifj. *Kazay László*, a kinek szellemes tárczáival eddig is gyakran találkozott olvasó közönségünk, mai naptól fogva lapunk belmunkatársa lett. Benne a helyi sajtó kitünő erőt nyert.

— **Artezi víz Miskolczon.** A ki kíváncsi arra, hogy milyen ize van az artézi víznek, az megizlelheti *Szánthó* Albert derék polgármester lakásán (Alsó-papszer utcán, ev. ref. egyházi épület). Sokan abban a téves véleményben vannak, hogy az artézi víz savanyu víz, ez nem áll, mert az artézi víz a legtisztább édes-forrásvíz. A ki nem hiszi, kóstolja meg. *Szánthó* Albert mióta Miskolczon lakik, mindig a Jézus kutjának a vizét issza; de az az artézi víz, melyet most kapott, még a Jézus-kut vizénél is jobb. Ezt az artézi vizet *Szánthó* Albert Orosházaról kapta, a hol az ő fia maga furatott egy artézi kutat. Ott 220 méter mélységben találták meg az artézi forrást, a talaj viz két méter magasságra szökik föl a föld színe fölött. A kut forrásának költsége mindössze 2200 forint. Ugy látszik, hogy az alföldön minden tíz méter furása száz forintba kerül. Hát Miskolcz városának nem volna 2000 forintja, hogy egy artézi kutat furjanak.

— **Kinevezés.** A miskolczi magy. kir. pénzügyigazgatóság *Waldmann* Farkas miskolczi lakost a miskolczi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru *Kohn* Lajos helybeli illetőségű lakos 10158. számú belügyminiszteri rendelettel nevét *Kovácsra* változtatta át.

— **Thea-estély.** A miskolczi ág. hitv. ev. nőegyletszokásos tea-estélyét márczius 17-én. szombaton fogja megtartani. Ezen élvezetes mulatságra, melyen oly nagy számú előkelő közönség szokott mindekor részt venni, mely az utolsó mulatság lesz s méltó befejezése a farsangi mulatságoknak, felhívjuk a jótékony cél érdekében is áldozni kész közönségünk figyelmét. — A nőegylet mindent elkövet, hogy a résztvevőkre nézve azt kellemessé tegye. — A meghívók a jövő hét folyamán fognak szétküldetni.

— **Költő plébános.** Mióta Faludi Ferenc megcsinálta a „*Keresztények sirjait*” éneket, azóta a katolikus énekirodalom magyar irányban nem fejlődött. Most *Répassy* János

alsó-ábrányi plébános kiadott huszonöt éneket, amelyek között meglepő szépségűek és felelően magyar stílusúak vannak. Hát ebben is magyarosodunk!

Im egy kis mutató a verseiből:

Koporsóba zárjatok!
Jobb lakást nem várhatok.
Itt lesz már nyugvó helyem,
Hova béke száll velem.
A koporsó szent csónak,
Az Urban meghalónak:
Átvész a nagy tengeren,
Oda, hol az üdv terem.
Zúghat rám szél és hullám,
Szent kereszt a vitorlám.

A költő maga csinálta a dallamokat is s ezek között valami tiszta magyaros és zeneileg is oly értékes, hogy az egyházi zenészeknek figyelmébe ajánljuk. A füzet címe: *Hárfahangok*. Kapható a szerzőnél Alsó-Ábrányban (Borsodmegye.)

— **Hangverseny.** Az Erzsébet fogadalmi templom borsodmegyei gyűjtő bizottsága által fővárosi művésznők és művészek által hétfőn, e hó 26-án a Korona szálló emeleti dísztermében tartandó nagy hangverseny iránt városunk méltó közönsége nagy mértékben érdeklődik, s mint biztos forrásból értesülünk, az első rendű helyek rohamosan kelnek; tekintettel a nemes jótékony célra, ismételtén a legmelegebben ajánljuk a nagyszabású hangverseny magasztos ügyét megynék s városunk értelmisége szíves figyelmébe. A hangverseny műsora a következő: I. 1. „Ballade troisième.” Asdur, Chopin F., zongorán előadja Lavotha Albertné urnő. 2. a) Réveire, Vieuxtemps, b) Polonaise, Wieniawsky, hegedűn: Payr Olga hegedű virtuóz, zongorán kíséri Knoblauch Margit k. a. 3. „Reviczky-Dalok”, a) Kisértés, b) Vallomás Kern Auréltól, énekl: Radvány Alice urnő, zongorán kíséri: Kahle Wilt Janka urnő. 4. „Az abbé levele”. Felolvasás, tartja: Pekár Gyula ur. II. 1. „Szavaltat”, tartja Rátonyiné Maróthy Margit urnő. 2. „Madárdal” Bajazóból, R. Leoncavallótól; énekl: Radvány Alice urnő, zongorán kíséri Kahle Wilt Janka urnő. 3. „Scènes de la Csárda”. Hubay Jenőtől, előadja Payr Olga urhölgy, zongorán kíséri Knoblauch Margit k. a. 4. „Morgenstimmung”, „Asens Tod”, „Anirastanz” Grieg Edw. Trió; előadják: hegedűn: Éder Gyula ur, zongorán Knoblauch Margit k. a., gordonkán Klima Mihály ur. — Jegyek már kaphatók Lövy József fia (László Adolf) könyvkereskedésében. Helyárak: Zártszék 5 kor. Karzat 3 kor. Belépő-jegy 2 kor. Deák-jegy 60 fillér.

— **Márczius 15.** A diósgyőri ág. ev. egyház ének- és dalköre 1900. márczius 11-én a diósgyőri fürdőben 1848 márczius 15-ike emlékére jótékonycélu ünnepélyt rendez. — Az emlékünnepe műsora: 1. Szózat. 2. Ünnepi beszéd. 3. Nemzeti zászló. 4. Alkalmi költemény. 5. Népdalok. 6. Márczius 15. 7. Hymnus. — Műsor után táncz. Kezdeté pontban 7 órakor.

— **Ibolyát vegyenek!** Hát csakugyan tavasz lenne már? A téli ruha meleg, kellemetlenül meleg; hónap, jégnek hire hamva sincs, a tavaszelőtti olvadás, locs-pocs erősen szünőfélben s az utcásarkokon kicsi falusi leány kinalja az erdők szüz méhéből való illatos virágot, az ibolyát. Pár lépéssel odébb, ott áll még a gesztenye sütő... Hát, hogy illik ez össze? Valamelyik anakronizmus... Az ibolya olyan szép, olyan édes, olyan ártatlan, csak nem hazudhat. El a maróni sütővel, el a kalendárium telet hirdető fekete betűivel... Jöjjetek el tavaszi ruhátokban pompázó szép asszonyok, világos toleltben korzózó szép leányok, kedvetek, üde arcotok hirdessen versenyt az ibolyával... tavasz van... édes, enyhethozó tavasz...

— **Dunky fiúvek.** A város háztéren most épült föl az a szép palota, melyet Dunky fiúvek, a kincses Kolozsvár városából hozánk költözött jeles fényképeszek nagy áldozatok árán építették. Jól esik látnunk ezt a díszes épületet, mert ez a Városház- téri emeletes épületeinek megadta a harmóniát. Hát még a ki belülről tekinti meg

az épületet! Ott valóban oly remek dolgokat szemlélhet, a melyhez hasonlót csak a főváros mutathat föl. Csupa fény és elegancia ragadja meg a szemlélőt minden felől. A nagy kényelemmel berendezett műterem, a felvételi és váróterem mind arra való, hogy a szép iránt érzékkel bíró ember figyelmét megragadják, lekössék. Ugyanez a finomult izlés és művészeti szépség nyer kifejezést azokban a fényképekben, melyek a termék falait ékesítik. Igazán érdemes ezt a messzevidéken páratlan műtermet bárkinek megtekinteni.

— **Jutalomjáték.** A színházi idény vége felé közeledvén, egymást érik a jutalomjátékok. Ma *Györe* Alajos derék és tehetséges jellemszínészünk jutalomjátéka alkalmából színre kerül Sardou nagy hatású drámája, „Haza”, a melyben bő alkalma fog nyilni *Győrének* összes tudását és művészi tehetségét bemutatni. Közönségünknek figyelmébe ajánlani e szorgalmas színészt felesleges szószaporítás volna, hiszen az ő sokoldalúságáról és igyekezetéről nagyon is bő alkalma volt meggyőződést szerezni.

— **Magyar gyufát kérük!** A belügyminiszter körrendeletében az összes törvényhatóságokat felhívja, hogy azon kereskedőket, kiktől gyufaszükségletüket beszerzik, magyar gyufa szállítására kötelezzék. Hogy pedig az akció minél szélesebb körben terjedjen el, felhívja a törvényhatóságokat, hogy a területükön levő rt. városokat és községeket is hasonló eljárás követésére hívják fel. Örömmel veszszük tudomásul ezen intézkedést, mint egyik pozitív eredményét a magyar ipar pártolása körül országszerzte megindult mozgalomnak és reméljük, hogy az eredmény nem fog elmaradni.

— A „**Magyar Szó**” című politikai napilap pályafutásának első havában immár meghódította az egész magyar olvasóközönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberalizmusnak s kiméletlen ostromozója a liberalizmus köpenybe bújt reakciónak. Bátor és szókimondó, megmondja az igazat fölfelé és lefelé egyaránt. Pártoktól teljesen függetlenül irányítója egyedül a legtisztább szabadelvűség. Politikai cikkeit a legfényesebb tollu publicisták, tárczáit pedig a magyar belletrisztika elismert kitünőségei írják. Vidéki és külföldi tudósítói kara révén gyors és megbízható értesüléseket közöl s minden közleményének az aktualitás, eredetiség és érdekesség ad a napibecsü dolgok közül magasan kiemelkedő értéket. Méltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó”-ban friss, változatos eleven tollal megírt érdekes ujságot kapott, mely ujság külső beosztásában is lerázta magáról a rég megunt sablonok nyugtát. Nagy és becses erő, munkájában buzdítása az a hatalmas közönség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jelül annak, hogy szavát megértette s az lelkeben visszhangra talált. A „Magyar Szó” előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A „Magyar Szó” kiadóhivatala Budapesten, Sarkanytyns-utca 3. szám alatt van.

x **Révész Imre táncvizsgálója márczius 1-én a Koronán.** Mint az előző évek tánczidénye végén, úgy most is lesz alkalma Miskolcz város előkelő közönségének egy változatos programmu tánczvizsgálatban gyönyörködni. Révész Imre tanításának eredményét a „Korona” nagytermében megtartandó tánczvizsgálaton fogja bemutatni, mely, hogy minden tekintetben bizonyosságát fogja nyújtani a mester szakavatott tanításának, azt az előző években elért sikerek után bizvást állíthatjuk. A t. szülők kéretnek, hogy gyermekeik lehetőleg egyszerű ruhákban jelenjenek meg; kivéve azokat, kik a *francia Gavotte* és más nemzeti tánczokat jelmezben fogják el- lejteni. A műsor 14 pontból áll, ezek között Boston, Gratiana és Pas des patineurs. A vizsgálat pontban este 7 órakor kezdődik, mely után az általános mulatság lesz. —

Belépti díj személyenként egy korona. — A zenét Radics Lajos zenekara fogja szolgáltatni.

x **Egy kitűnő pikáns-torta** újdonságot készít **Megay Róbert** miskolczi cukrász, melyet „Sulamith“-torta elnevezése alatt csinos dobozokba csomagolva 80 krajczárjával árusít. Ugyanaz kisebb kiállításban 22 krajczár. 1-10

x **Becsák Sándor férfi szabó** a „magyar iparhoz“ ajánlja dusan felszerelt honi gyártmányú férfi ruha szöveteit. — Öltönyök jutányosan, a legújabb divat szerint készítetnek.

Színház, Művészet.

** **Markovits Margit.** Bátran kezdetnek ezzel: „Uraim, le a kalappal!“ Mert azután a siker után, azután a páratlanul ritka szép elismerés után, a melylyel közönségünk tehetséges drámai szendénket kedden kitűntette — az egész közönség ítéletét méltán kihívánk magunk ellen, s csaknem kivétel nélkül mindenkinek véleményével szembe szállva, az igazi közvéleményt, a miskolczi közönség ítéletét hamisítanánk meg azzal, ha mi is nem a legnagyobb tárgyilagossággal nem az elismerés hangján emlékeznénk meg **Markovits Margit** érdemeiről.

Már pedig mi azt tartjuk, hogy a sajtó, valamint minden téren, úgy a színházi kritikában is a közönség véleményének, az igazi közvéleménynek legyen hű kifejezője, szava a közönség szava, dicsérete vagy gáncsa a közönség dicsérete, vagy gáncsa legyen. Vagyis a színházi kritika hivatásának nem azt tartjuk, hogy egyes ember a közönség *nevében*, de a közönség ítéletének meghamisításával, *saját külön véleményét* igyekezzék másokra rá oktroyálni és *saját* portékáját árulja *idegen* czéger alatt. A színházi kritika legyen a közönség véleményének, ítéletének igazi, hű kifejezője, tolmácsa, *de megtévesztője soha*, sőt irányítója is csak kivételes esetekben, mikor annak szüksége fennforog.

Ezt vallva s ezen elvünkhöz törhetetlenül ragaszkodva, a szerénytelenség vadjá nélkül mondhatjuk, hogy mi csak kedves kötelességet teljesítünk, s csak a közönség igazi közvéleményének vagyunk tolmácsa, midőn az elismerés, a szeretet, a tisztelet s a közbeesülésnek fehér virágokból font koszoruját e helyen nyilvánosan átnyújtjuk tehetséges, törekvő fiatal színésznőnknek, **Markovits Margit** kisasszonynak.

Igen, a ki tanuja volt a keddi előadásnak s a ki látta azt a páratlanul szép ovációt, a közönség szeretetének azt az ekkor megnyilvánulását, az nem fogja kétségbe vonni, hogy mi azon az egy, — igazán egy egyedüli — helyes bázison, a közvélemény bázisán állunk, a midőn most a közönség ítéletére támaszkodva, csak dicsérrel s elismeréssel adózunk **Markovitsnak**.

A hamisítatlan tiszta objektív igazság, a közönségnek ítélte fogja tollunkat mindenkor irányítani, mindenkor és *mindenkivel* szemben. Örömmel és szívesen méltatjuk az érdemet kivétel nélkül mindenkiben, de személy kultuszok szolgálatába nem szegődünk soha! S ha véleményünket, — melyet nyugodt, higgadt ítélet után a közönség általános véleményének megfigyelése után leszűrünk — kimondjuk, akkor azt ki is mondtuk, akkor ahhoz ragaszkodunk is feltétlenül, minden körülmények között, még ha egyeseknek nem is tetszenék, még akkor is

... „Si fractur illabatur orbis
Impavidum ferient ruinae“ ...

S ha ily alapon rámondjuk a feketére azt, hogy fekete, a fehérre azt, hogy fehér, akkor utolsó szavunk is az lesz, hogy mégis fekete a fekete és mégis fehér a fehér. Nem fogjuk a feketét rózsásra festeni, sem pedig a fehéret az irigység színére, a sárgára. Kicsinyes, személyes tekintetek tol-

lunkat megtéveszteni nem fogják, csupán a higgadt objektivitás fogja azt vezetni.

Minden érdemet, mindenki érdemét egyaránt elfogjuk ismerni, minden hibát, mindenki hibáját egyaránt megfogjuk róni. A modorosságot kerülve, az izléstelenséget, a nem kritikába való hargot ki fogjuk zárni. *A női ideált* arra a magas piedesztálra fogjuk emelni, a mely méltán megilleti. Ma megadjuk az egyik érdemnek a mi az övé, holnap talán már a másíknak, ha rászolgált. Mindenkinek egyformán az igazság és jóindulat mérlegével fogunk mérni; de viszont mi is elvárjuk, hogy azután senki se keresen a káknán csomót s ne próbálja befolyásolni, vagy plane terrorizálni az olyan kritikát, a mely az általunk fentebb jelzett bázison fog nyugodni, mert ez a kísérletük úgy is hű kísérlet lesz. Mert a szókimondó, bátor kritika, a mely igazságos és tárgyilagos, a mely hivatását félre nem ismeri, a mely azt, a mit megsérteni nem szabad, soha és semmi körülmények között meg nem sérti: az ilyen kritika, mondom, *a mely félni nem tud*, az nem fog tudni *megijedni sem*.

Mi meg fogjuk adni mindenkinek a mi az övé, s hisszük és elvárjuk, hogy nekünk is megfogják adni azt, ami miénk.

Mind pedig ezen itt csak *általánosságban* elmondottakat nem tartottuk ez alkalommal egészen feleslegesnek kinyilvánítani, már annál az oknál fogva sem, mert lapunk színházi kritikái tolla a hétfői előadással más kézbe, e sorok írójának kezébe került, s legutóbbi számunkban térszűke miatt mind ezekre ki nem terjeszkedhetvén, csupán magáról az előadásról számolhatunk be folytatólag e rovatban, s csak most a keddi előadás kapcsán mondhattuk el ezeket.

A keddi előadás tehát, mint fentebb jelezte, az érdem jutalma, a színház ünnepe volt. Szerencsés volt a darab megválasztása, mert *Jókai* „A fekete gyémántok“ című hatásos színműve bő alkalmat nyújtott az ünnepeltnek arra, hogy tehetségét minden irányban bemutatva, ritka szorgalomra s törekvéseire valló alakítást mutasson be. Ha abszolút tökéletes alakítást nem is nyújtott mindvégig, mégis **Markovics** Dirmák Évját a legmelegebb elismeréssel fogadhatjuk s hogy a közönség is így gondolkozott, mutatta az a sokszor megismétlődő tapsvihar, mutatta az a sok szép virág, az ajándékok, a melylyel az érdem méltánylását akarták külsőleg is kifejezésre juttatni. Mosoly ült csaknem minden arczon, az ünnepeltén a boldogságnak, a közönség arczán pedig az elismerésnek, a buzdításnak, a szeretetnek mosolya, s e mosolyban boldogan osztozott az ünnepeltnek atyja és bájos nővére is, kik ez alkalomra utaztak Miskolcra. A leghatásosabb jelenetet, a negyedik kép végjelenetét, melyet az igazi művészet próbakövének mondhatunk, sikerült **Markovicsnak** teljesen érvényre juttatni. Ez volt az előadás fénypontja, de sikerültnek mondható általában az egész előadás.

Az előadás kerekdedségét, egyöntetűségét a darab rendezőjének, **Baghynak** a javára írjuk. Sőt ha méltányoljuk azt, hogy a tizenkettedik órában ugrott be szerepébe, mely eredetileg Almásinak volt kiosztva, akkor **Berend Ivánja** ellen sem emelhetünk semmi kifogást, jóllehet egyesek mindazon által szívesebben látták volna **Szaffran Péter** szerepében, nem azért, mintha **Győre** nem mutatott volna be elfogadható alakítást. **Molnár** Gyula Salista hercege jó volt, sikerültebb szerepei közzé bátran sorozhatja. **Latabárnak** nem ártana, ha szerepét jobban betanulná, mert így a sugályuk igen ieköti a figyelmét. Ugyancsak ő róla mondtuk legutóbbi számunkban hogy hétfői **Stern** Roméja igen „fiatal“ volt, kárpótlást most az nyujt, hogy legalább **Usókáné** Angelájára cseppet sem mondhatjuk el, hogy „igen fiatal“ volt... sőt... **Sághy** ügyetlenül mozgott kis szerepében. **Ebergényiné** Amália és **Bethleni** László az összsikerhez szintén hozzájárultak.

Nem volnánk méltányosak, ha a kis **Győre** Ferikét nem dicsérnők meg bátor fellépéséért és **Kerekes** bácsit, kit az ötödik kép diszletéért a közönség kétszer hitt a lámpák elé.

Szerdán **Sulamith** került színre, ez idényben tizenötödösör. Közönségünk úgy ismeri már ezt a darabot, hogy róla, vagy az előadásról semmi újat nem mondhatunk, legfeljebb annyit jegyezhetünk meg, hogy a **Sulamith** előadásainak száma ez idényben már nagyobb recordot nem fog felmutatni, mert sem bú-bajos zenéje, sem **Ledovszky** Mária sem tudtak az estére csak fél házat is vonzani. A nézőtér igazán szomorú és elhagyatott volt, a harmadik sor zártszékekben már alig ültek, a páholyokban pedig csak itt-ott, jóllehet az előadás s főleg **Ledovszky** nagyobb házat is megérdemelték volna, még ha tizenötösör adták is ez idényben. Vagy talán az okozta e körülményt, hogy ugyan ekkor zsúfolásig megtelt a Korona nagy terme azokkal, kik a főgyimmásium hangversenyét élvezték?

Csütörtökön pedig a gőzmalmi tisztviselők bálja csinált az „Eleven ördögnek“, — Bayarde kedves zenéjü operette-jének olyan konkurencziát, hogy a nézőtér nem kevésbé tátonyogott az ürességtől, mint az előző estén. Erősen lehet érezni, hogy vége felé közeledik a szezon. Olyan zsúfolt házat, mint a **Markovics** jutalomjátékán volt, már alig fogunk látni ez idényben. Premiért négyet is hirdett a színlap, de szeretnénk már legalább egyet látni belőle; igazán el lehet mondani „jobb ha látom“, ez talán még egy kis élet ellixirt hozna magával, s legalább pár estére (reméljük a jobbat) megtölténé a nézőteret.

Csongory különben fess vicomte volt, s míg ő játékával, addig **Hukstedt** énekével tette az estét elég élvezetessé. **Csongory** kifejezésteljes minikáját, melylyel szerepét mindvégig kísérté, kiemeljük, de azt a jelenetet, melyben **Ferenczivel** (**Desperier**) a liquidumokat fogyasztják, teljesen elejtette. **Ferenczi** szintén itt esett tulásba, ettől tekintve jó tanácsnok volt. **Vihary**, (**Soubise** herceg) **Ebergényiné** Amália (**Herczegné**) és **Bethleni** László (**Grévin** szabó) sem szerepökkel, sem alakításokkal nem tüntek ki ez estén. **Ráthonyi** Stefike (**Marienne**) ügyesen és fürgén mozgott, de a papucs kormányt tulbuzgón kezelte.

E darab első felvonásának diszletei, melyeket, fájdalom, leggyakrabban van szerencsénk látni, annyira kopott és avult egyes helyeken — főleg a középső fő ajtó környéke, — hogy a jó izlés ellen mit sem vétené a direktor ur, ha ezeket elhagyná, illetve mással pótolná.

A ruhatár szerény viszonyaira vall, hogy főleg a karszemélyzet férfi tagjai, a gyakran egyöntetű jelmezt kívánó jelenetekben — a különböző országok nemzeti viseleteiben megjelentek internationalis kongresszusának a benyomását kelti a szemlélőben. A korhűség a jelmezekben pedig oly mostoha gyermek szinpadunkon, hogy ezt a mostohaságot bizony nem érdemli meg. Kérjük, fedezzék már fel egyszer azt a „terra incognitot“, a melynek neve „korhűség a jelmezekben!“

Még két dolgot kívánunk megjegyezni. Az egyik az, hogy egyesek hangos beszélgetéssel gyakran elvonják a közönség figyelmét, s azt legtöbbször akaratlanul is magukra irányítják. Mivel pedig a közönségnek tulajdonképpeni része, — idény- és szelvénybélletekkel nem rendelkezik s így gyakran módjában sincs egy darabot kétszer, vagy többször megnézni, — méltán megkívánhatja, hogy pénzeért élvezetét ne rontsák meg. Kérjük azokat, a kiket illet, méltányosabbnak s kissé figyelmesebbnek lenni.

A másik még jobban elharapódzott rossz szokás színházunkban az, hogy a közönség jó nagy része az előadások végét sehogysém

tudja, vagy nem akarja bevárni. Néha már az utolsó felvonásnak a közepén készülődnek, s valamivel később elhagyják helyüket, a mikor még négy, öt — és sokszor a legérdekesebb és legszórakoztatóbb jelenet van hátra, nem törődve azzal, hogy ez által másokra igen zavarólag hatnak. Nem tudjuk el sem képzelni, hogy fejlődhetet ez itt ki nálunk speciális miskolczi divattá, vagy talán sokan előkelőnek tartják a színházból való korai távozást? . . .

Ifj. Kazay László.

Egyletek Mulatságok.

> **Főgymnasiumi hangverseny.** Nemes versenyre kelt a főgymnasium ifjúsága, hogy megmutassa azt, miszerint a parquetten sem akar hátrább maradni a polgári és kereskedelmi iskola ifjúságánál és fényesen sikerült beigazolnia azt, hogy:

„Vagyok olyan legény mint te,
Vágok olyan nendet, mint te.“

Kedves képet nyújtott szerdán este a korona nagyterme, mint egy darab tavasz a télben, mint egy szép üde virágos kert, olyan volt az egész terem. Hát még mikor a sok üde rózsás arc a csattanásig kipirult a tánczról, s a mikor a zenészek rythmusára sok „vén diák“ podegrás lába ütötte a taktust, akkor a ki végignézett e kedves képen, bizonyára ezt gondolta magában: — „Derék fiuk.“

A hangverseny minden számát élvezettel hallgatta végig a terem zsufolásig megtöltött közönség és zajos tapssal jutalmazta a szereplőket. A hangverseny zenei számai praecis előadásukkal tűntek ki, s Klima Mihály konzervatórium-i igazgató sikereit öregbítette. Volt két szavalt, egy humoros és egy komoly irányu, az elsőt Kovács Gábor 8-ik osztályu, — az utóbbit Markó István 7-ik osztályu tanuló adta elő. Az első szavaltó szavaltata, úgy előadásánál, mint tárgyánál fogva sok mosolyt csalt a kedves ajkakra, míg a második szavaltó azon törekvéseért kapta a tapsokat, hogy merész vállalkozásának aránylag elég jól sikerült megfelelnie, a mennyiben Váradi Antal „Judása“ minden dilettánst igen próbára tesz. Legsikerültebb pontja volt a hangversenynek Buday Józsefné urnő zongora játéka, ki az általános közóhajnak engedve, programmszámát gyönyörű magyar népdalokkal töltötte meg. A figyelmes rendezőség a ritka élvezetet nyújtó játékaért gyönyörű csokor átnyújtásával fejezte ki külsőleg is háláját. A hangversenyt, mint fentebb már jeleztük, reggelig tartó táncz követte. Társadalmi életünk csaknem minden számottevő tagja ott volt, úgy a többek között: Görgy László üzletvezető, Wollenhoffer Emil ezredes, Soltész polgármester, Molnár Bertalan, Radvány István kir. tan., Hajós Kálmán, Kun Kálmán, Tóth Pál, Jekelfelussy

Lajos, Pataky Sándor, dr. Rác György, Mikuleczky István, Petró József, Gálffy Ignác, dr. Singer Henrik, Rác Jenő, Terhes Lajos, dr. Markó László és még számosan.

> **Malom bál.** Szorosan zártkörű, mindazonáltal sikerült bált rendezett tegnapelőtt a borsod miskolczi gözmalom r. t. tisztviselői kara, élén *Schrücker* Lipót igazgatóval, a Korona nagy termében, mely alkalomra úgy a termet, mint a lépcsőházat szindus smyrna szőnyegekkel, s kihinai motivumu ernyőkkel izlésesen feldiszipítették. A terem főbejáratától jobbra a *Radics* Lajos bandája, balra pedig a cs. és kir. 5-ik gyalogezered zenekara helyezkedett el, s míg ez utóbbi a szebbnél szebb valczereket, addig az előbbi a talp alá való csárdások legjavát játszotta. *Láng Ottó* „Malom polkája“ s *Radicsnak* szintén ez alkalomra szerzett „Molnár csárdás“ — a — hogy fényesen bevált, mutatta a sok újrázás. A teremben balra gazdag buffet állott a közönség rendelkezésére. Az izléses, gazdag toailettek az est fényét nagyban emelték. Az első négyest 60 pár tánczolta, szünóra után a hölgyek izléses kotillonokkal lepték meg tánczosaikat. — A rendezői jelenvény egy kis lisztes zsákokat ábrázolt, aranyozott B M G betűkkel. A táncz a reggeli órákig tartott. Notabilitásaink közül számosan jelen voltak.

> **Férfi estély.** A polgáregyleti vendéglő termében a minden évben megtartandó férfi-estély február hó 27-én lesz. — Az elmaradhatatlan ropogós malacz pecsenye és farsangi fánkról, valamint a jó italokról az egyleti jó hírnévnek örvendő vendéglős *Mayer József* fog gondoskodni. Vendégek szívesen láttatnak.

Nyilvános számadás és köszönet.

A M. Á. V. altizti kör által f. hó 12-én megtartott tánczvizgalom eredményéről a következőkben számolunk be. u. m.

Összes bevétel:
1. Belépti jegyekből 572— kor.
2. Felülfizetésekből 339— „
Összesen 911— kor. vettünk be.
Ellenben kiadások
lettek 545.94 „ és így a
tisztja jövedelem 364.06 korona.

Ezen összegnek a fele a Balogfalván elszerezésénél fűtők sirkövének felállítására, a másik fele pedig saját könyvtárunk gyarapítására fordítottatik.

Felülfizettek: 40 koronával R. M. 20—20 kor: Görgy László üzletvezető, Schrecker S. L. malomigazgató, Richter Mátyás mérnök. 10—10 kor: Bittner Vilmos altábornagy, Zelenka Pál ev. püspök, ifj. Wexler Sámuel, Seper István. 8—8 kor: Dr. Frank Miksa orvosi tanácsadó, Wilhelm Herman. 6—6 kor: Stankovich Miklós főfelügyelő, Vidats

János oszt. főnök, Balogh József gyógyszerész, Rosenthal Vilmos, Boros Károly áll. főn. Vasuti dal- és önképző-kör, Dudrovits Árpád, Turóczhy István, Szigethy Mihály. 5 kor: Güttl Mátyás. 4—4 kor: Steiner Pál szertárfőnök, Pozsgay Miklós áll. főnök (Liszka-Tolcsva), Özv. Grósz Józsefné, dr. Hercz Ödön ügyvéd, Szelényi és Társa, Szabó Bertalan, Keresztury Sándor, Pfliegler János, Friedmann Miksa, Baranyay József, Török Ignác, Ullman József áll. előlj. (Szendrő Lád). 2—2 koronával Tarczay Ferencz, Géczy Gyula, Kasza Sándor, Grundik Irma k. a., Tóth Görgy II., Harisch Gábor, Berecz József, Levandovszky Béla, Eischler Károlyné, Löwy Vilmos, Bocskay Dezső, Balázs Miksa áll. főn., Balpataky Zsigmond áll. főn. (Kassa), Kállay Manó, Hradil Vincze, Kolin András, Édes József, Kotner János, Barczikay Imre, Bajza István, Krecsák József, Sturmman Ferencz, Rosenblüh Miksa, N. N., Radványi György, Groak Dezső, Baruch Gyula, Ambrózy Sámuel, Pfliegler J. Ferencz, Juhász Sámuel (Felső-Zsolca), Kálnay Lipót. 1—1 kor: Jankovits Gyuláné, Borítás János, Galambos Imre, Zabruszky Gyula (M.-Kövesd), Schéner Lajos (Dobsina), N. N., Csernák József, Bacza Ferencz, N. N., Plammer N., Sárosi Bálint, Encs Lajos, Hajdinák János, Wittchen Jenő.

Hálás köszönetünket fejezzük ki ez alkalommal is mindazoknak, kik felülfizetéseik s adományaik, valamint a tánczvizgalomban való személyes részvételök által fenti eredményhez hozzájárulni szívesek voltak.

Miskolcz, 1900. február hó 22-én.

A M. Á. V. altiztikör elnöksége.

Köszönet nyilvánítás.

„A miskolczi első magyar hadastyánegylet“ által f. hó 11-én tartott tánczvizgalom alkalmával, mely úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült, a szép sikerhez felülfizetéssel voltak szívesek járulni:

Éder Elek kir. közjegyző 10 kor. Péters Herman ezredes, Rác Jenő, Frank Miksa 6—6 kor. Roller István, Csányi László, Parczner Mátyás, Micsik László, Klein Ágoston, 4—4 kor. — Bártfay Károly, Szelégyi N. 3—3 kor; Krón Ignác, Micsik János, Vigh Ignác, Hradil Vincze, Puskás István, Nagy Sándor, Kovács Ferencz, Dargai István 2—2 kor. Orejko Mária 1 kor. 40 fill. Zerenczki János, Puskás József, Papp János, Török Pálné, Hutvera Imre, Vajko András, Földi Bela, Urbanek Antal, Szilágyi Jakab, Fülöp Ignác, N. N. 1—1 kor. Gindele Miklós, 40 fill. Dobos József 20 fill. Bogár Vincze pedig tekintve a zenekarunk nép haladását, 10 koronával járult a zene alapjához.

A mely felülfizetésekért a kegyes adakozóknak hálás köszönetét nyilvánítja
Miskolcz, 1900. február 17.

A hadastyán egylet választmánya.

Meghívó.

A MISKOLCZI HITELINTÉZET

1900. évi február 25-én d. e. 11 órakor
SAJÁT HELYSÉGEIBEN TARTJA XXXI. ÉVI
rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényes tagok tisztelettel meghívattak.

1-2

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg alapján a nyereség felosztása.
3. Két igazgatósági tag választása.

Miskolcz, 1900. január 31.

A MISKOLCZI HITELINTÉZET igazgatósága.

A szavazati igazolvány, évi mérleg és jelentés f. évi február 17-től az intézet helyiségében átvehető.

Hirdetmény

Az 1900. év tartamára megválasztott iparhatósági megbizottak között a vizsgálati teendők az 1900. évre következőleg osztattak be, jelesül:

1. Az iparhatósági és ipartestületi könyvek vizsgálatát Papp Lajos, Jurácsko Béla és Gedeon András iparhatósági megbizottak fogják teljesíteni.
2. Az iparos tanonc iskolák látogatásával Blumenstock József és Bródy Lajos iparhatósági megbizottak vannak megbízva.
3. A gyárak megsejtelését Berzy László és Szelényi Lajos.
4. A végeladások ellenőrzését Barta Jenő, Falkenstein Soma és Baumgarten Dániel iparhatósági megbizottak teljesítik.
5. A műhelyek vizsgálatát pedig a megállapított VII kerületben a következő iparhatósági megbizottak és pedig:

az I-ső kerületben Balogh Pál, Bogdán Illés,
a II-ik kerületben Fantoly Béla, Hajós Mihály,
a III-ik kerületben Sikorszky Gyula, Steig Béla,
a IV-ik kerületben Világhy Károly, Borosovics Alajos,
az V-ik kerületben Berkó Bernát, Labez Adolf,
a VI-ik kerületben Miskolczy Lajos, Zajác János.
a VII-ik kerületben Papp János és Cserer Ferencz.

Ezen beosztás a nagyméltóságu földművelési, ipar és kereskedelmi miniszterium 9909/885 számú körrendelete értelmében köztudomásra hozatik.

Miskolczon, 1900. évi február hó 16 án.

A városi tanács, mint elő fokú iparhatóság:

Soltész Nagy Kálmán,
polgármester.

Nyilt-tér.

The Neuchatel Asphalte Company Limited

Budapest, VI. Andrásy-út 1.

Ezennel van szerencsénk jelenteni, hogy Miskolczon s annak környékén képviselőtünkkel

Földi Antal
urat, **Miskolczon, Széchenyi-utca 76.** biztuk meg s kérjük adandó alkalommal a megrendeléseket nála eszközölni.

3-6

1903/1899. vh. sz. **Árverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a soproni kir. járásbíró 1889. évi Sp. IV. 683/3. számú végzése következtében Dr. Robiesek Adolf miskolczi ügyvéd által képviselt Klaber Mór javára Schwarcz Sámuel ellen 204 kor. 2 fl. s jár. erejéig 1899. évi október hó 23-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1448 kor. 20 fillérré becsült házi butorok és felszerelvények, korsmai berendezések, bor- és szeszes italokból álló ingóságok árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. járásbíró 1899. évi V. III. 788/4 számú végzése folytán 204 kor. 2 fl. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 20 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 28 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig Schwarcz Sámuel ellen Miskolczon, Szemere-u. 2. sz. a lakásán és az Avasi pinczejében leendő eszközlésére **1900. évi febr. hó 27. napjának délelőtti 10¹/₂ órája** határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ez árverés az 1881. LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Miskolczon, 1900. évi február 7-ik napján.
SKOPECZ KÁLMÁN, kir. bír. végrehajtó.

Gyáram nagymérvű berendezése folytan bárkivel versenyképes.

Elismert jó minőség és izléses kiállítás.

AUSCHSOMA

vasbutor- és aczélsodrony-ágybetét gyár

Iroda és raktár:
Kazinczy-utca 18.

Miskolcz.

Gyártelep:
Vay-út 6. sz.

Alapított 1897.

Készít aczélsodrony ágybetéteket nagy- és gyermekágyakba, vas- és fakerettel.

Mindennemű e szakmába vágó javítások, törött és megrongált vasbutorok helyreigazítását és újjáfényezését gyorsan és jutányosan eszközli.

3-10

Eddig már 15000 drbnál több szállitva lett.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSZET

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

MISKOLCZ

SZÉCHENYI-UTCA 45. SZAM.

DOBOZ-GYÁR

Legmodernebb anyaggal felszerelt
könyvnyomdánkban

nyomtatványok

izléses kivitelben
pontosan és gyorsan készítettnek.

Új gépekkel és segédeszközökkel
felszerelt

Könyvkötészetünkben

e szakba vágó munkák
legpontosabb kivitelben készítettnek

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Miskolczon, Széchenyi-utca 137. sz.,
Bródy és Weisz ujonnan épült házában, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

czipő-, kalap- és uri divatáru-raktárt nyitottam.

Midőn erről a n. é. közönséget értesitem, legyen szabad remélnem szives pártfogását és részemről mindent elkövetek, hogy az árúk jutányos ára, valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálásom által, nagyrabecsült bizalmát kiérdemeljem.

Üzletemben alant elősorolt árúcikkek kaphatók: **legjobb minőségű férfi-, női- és gyermek-czipők, puha- és kemény-kalapok, férfi-fehérműiek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyűk- és harisnyák, utazó- és kézi bőröndök** stb. stb. és minden e szakmába vágó cikkek.

Támazkodva e téren szerzett bő tapasztalataimra és szakismeretemre, az üzlet vezetéséhez valamint alapelveimre, az üzlet reális vezetését és pontos kiszolgálást illetőleg; valamint a legjobb bel- és külföldi gyárosokkal való összeköttetésem által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy versenyképesség tekintetében áúimat a legjutányosabban adhatom.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

REINITZ MIKSA.

4-5

Meghívó.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK részvénytársaság

Miskolczon, 1900. évi február hó 25-én d. e. 9 és fél órakor
saját helyiségében tartja meg

XXX-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai: 2-2

1. Az igazgatóság jelentése és az évi zárszámadás előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek alapján a számadás alóli felmentvény.
3. Nyereség iránti intézkedés s az évi osztalék meghatározása.
4. Két igazgatósági tag megválasztása.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból:

8. § A közgyűlésen mint részvényes csak az vehet részt, ki a közgyűlés előtt 15 nappal a részvénykönyvbe — mint ilyen — be van vezetve és igazolványát, melyen szavazatainak száma kitüntetendő, a közgyűlést megelőző 8 nap alatt átvette.

Az igazgatósági jelentés s évi zárlat február 15-től kezdve a társaság hivatalhelyiségében átvehető.

A Miskolczi Gőztéglagyár részvénytársaság.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, vállalkozókat, építész és építőmester urakat, hogy túltermelés következtében a múlt évről felmaradt

tégla és kézi fedélcserép

nagy készletünket újabb intézkedésig miskolczi építkezések részére **mélyen leszállított árban elárusítjuk.**

Kérjük tisztelt vevőinket előjegyzéseiket a részvénytársaság Püspök-utcai irodájában eszközölni, hol is a minták megtekinthetők és a mélyen leszállított árakra nézve legnagyobb készséggel fog felvilágosítás adni.

Kelt Miskolcz, 1900. január hó 23.

A Miskolczi Gőztéglagyár részvénytársaság
igazgatósága.

5-10

Használt és új

ajtók, ablakok

méret után, teljesen felvasalva, befalazáshoz készen, olesón kaphatók

EISLER ÁRMIN

építőasztalosnál 3-6

BUDAPEST,

V. Lipót-körút 3.

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek
Városház-tér 5., óvoda-épület.

Az ujonnan épült s minden tekintetben és szakszerűen berendezett

fényképészeti műtermünk

megnyilt.

Megbízásokat elfogadunk bármily időben d. e. 9-től 12-ig, délután 1-től 4 óráig.